

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 1319 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

22. september 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets orienterende notat angående punkt 3 i aktuelt notat fremsendt 19. september 2003 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. september 2003 om Kommissionens henstilling af 23. juli 2003 om retningslinier for udvikling af nationale strategier og praksis til sikring af sameksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder, K(2003) 2624 endelig.

Anders Fogh Rasmussen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

8. kontor

Den 19. september 2003

JWP

FVM 102

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

angående punkt 3 i aktuelt notat fremsendt 19. september 2003 forud for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 29. september 2003 om Kommissionens henstilling af 23. juli 2003 om retningslinier for udvikling af nationale strategier og praksis til sikring af sam-eksistens mellem genetisk modificerede, konventionelle og økologiske afgrøder

K (2003) 2624 endelig

Ovennævnte henstilling har været i fælles skriftlig høring i Det Rådgivende Fødevareudvalg og §2-udvalget (landbrug) med frist den 16. september 2003.

- ./ Det indkomne høringssvar fra Forbrugerrådet fremsendt pr. e-mail 17. september 2003 er vedlagt.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
8. kontor
Holbergsgade 2
1057 København K

Att.: Jacob Kerzel Andersen

E-mail: post8@fvm.dk

16. september 2003

Høring om Kommissionens henstilling om formulering af nationale sameksistensstrategier

Forbrugerrådet har modtaget Kommissionens henstilling til medlemsstaterne af 23. juli 2003 om udarbejdelse af nationale strategier til sikring af sameksistens mellem gensplejsede, konventionelle og økologiske afgrøder (j.nr.: 2003-4340-0006) i høring. Vi har følgende bemærkninger til henstillingen.

Overordnet hilser vi henstillingen velkommen, idet vi finder det positivt, at alle medlemsstater opfordres til at indlede en proces, som kan sikre, at også de GMO-fri produktionsgrene vil få mulighed for fortsat udvikling. Den proces, der har været omkring udformningen af den danske sameksistensstrategi, har været frugtbar, involveret mange aktører og formået at sætte ord på problemstillinger, som afkræver politisk stillingtagen. Dette har været meget positivt.

Vi hilser det også velkomment, at medlemslandene opfordres til at undersøge mulighederne for placering af erstatningsansvaret i tilfælde af forurening. Det er gennem arbejdet med den danske sameksistensstrategi tydeliggjort, at ingen forsikringsselskaber i dag er villige til at udforme sådanne ordninger, hvilket indikerer én af to ting – enten er risikoen for spredning for stor, eller også er det ikke muligt at beregne risikoen så præcist, at forsikringsselskaberne kan prisfastsætte ydelsen. Begge forklaringer er foruroligende og kalder på afklaring, inden GMO-godkendelsen og -dyrkingen kan genoptages i medlemslandene.

Forbrugerrådet mener, at man under udformningen af nationale regler for erstatningsansvar bør sørge for, at ansvaret placeres entydigt hos sortsejerne eller -brugerne i tråd med forureneren betaler-princippet. Vælger man eksempelvis at oprette en national erstatningsfond, skal det således sikres, at de landmænd, som eventuelt vil lide tab som følge af GMO-forureningen, ikke skal betale til denne fond. Vi vil opfordre Kommissionen til at skrive dette princip ind i anbefalingerne.

Udgangspunktet for henstillingen, nemlig at sameksistens skal sikres gennem national tilpasning, finder Forbrugerrådet hensigtsmæssig, da det vil betyde, at der vil blive taget hensyn til forskellige jordbrugspraksisser og afgrødevalg. Dog finder vi, at udarbejdelsen af en national sameksistensstrategi bør gøres til en forudsætning for dyrkningen af GMO-afgrøder. Ligeledes bør Kommissionen følge arbejdet med nationale sameksistensstrategier, så det sikres, at der ikke sker "konkurrence" om at skabe de mest favorable betingelser for GMO-dyrkningen, men at strategierne først og fremmest udformes, så de får en reel betydning for sikringen af den GMO-fri produktions udviklingsmuligheder.

Forbrugerrådet vil opfordre Kommissionen til at anbefale medlemslandene at lade de nationale sameksistensstrategier omfatte samtlige sprednings- og forureningsled – inklusive forarbejdningsleddet – og ikke som nu kun de dele, der vedrører den jordbrugsmæssige praksis samt transport og opbevaring.

Specifikt vedrørende grænseværdier for mærkning skal Forbrugerrådet – blandt andet på baggrund af Plantedirektoratets notat af 5. september (j.nr.: PD 6000-22) – opfordre til, at der indføres følgende særlige grænseværdier og regler i Økologiforordningen:

- For økologiske fødevarer fastholdes samme grænseværdi for utilsigtet og teknisk uundgåelig forurening som for øvrige fødevarer – det vil sige 1%. En lavere tærskelværdi vil være for resourcekrævende at håndhæve.
- Dog skal det fremhæves, at økologiske produkter, der overskrider dette niveau, ikke kan sælges som økologiske og derfor skal decertificeres. Der må ikke kunne opstå en situation, hvor et økologisk produkt skal mærkes for indhold af GMO.
- For at økologisk jordbrug kan fastholde sin position som en landbrugspraksis, der bevidst ikke anvender GMO i produktionen, bør der indføres skærpede grænseværdier på inputsiden. I Danmark har det eksempelvis hidtil været muligt at opretholde en grænse på 0,1% for foder.
- Samme grænse mener vi bør gælde såsæd på trods af de vanskeligheder, det formentlig vil medføre at overholde denne. Lave grænseværdier på såsæd er vigtigt for såvel økologisk som ikke-økologisk GMO-frit landbrug, hvorfor en særlig indsats her næsten ikke kan prioriteres højt nok.

Udgangspunktet for den økologiske produktion er stadig, at der ikke anvendes GMO. Det er essentielt, at forbrugeren skal kunne få opfyldt sin forventning om, at der er gjort en særlig indsats for at sikre dette, og at et eventuelt indhold af GMO derfor er absolut utilsigtet og teknisk uundgåeligt. Såfremt økologisk landbrug indfører lavere grænseværdier på inputsiden (foder og såsæd), og begreberne "utilsigtet og teknisk uundgåelig" defineres entydigt, så det bliver helt klart, hvor stor en indsats man skal kræve og forvente af GM-producenter og -avlere for at undgå spredning og forurening, finder vi, at dette er opfyldt.

Med venlig hilsen

Villy Dyhr
 Chef for Politisk Afdeling

Thomas Roland
 Landbrugspolitisk medarbejder